

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

Олена Поліщук

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИКИ
«НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (НАУКОВО-ДОСЛІДНА)»
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 022 ДИЗАЙН

Житомир - 2023

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка від «__» ____ 202_ р. (Протокол № __).

Рецензенти:

Корсунський Віктор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Продан Ірина, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. директора навчально-наукового інституту культури і мистецтв державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Ковтун Наталія, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та політології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Поліщук О.П. Інструктивно-методичні матеріали до практики «Навчальна практика (науково-дослідна)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 022 Дизайн : [навчально-методичний посібник]. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 8 с.

Інструктивно-методичні матеріали до практики «Навчальна практика (науково-дослідна)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 022 Дизайн укладено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дизайн». Вони будуть корисними для самостійної роботи здобувачів ЗВО й усіх зацікавлених у наукових дослідженнях теорії й практики дизайну як соціокультурного явища, важливого для досвіду сучасної людини і прогресивного розвитку сучасного суспільства.

©Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2023

©Поліщук О. П.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА ПРАКТИКИ.....	5
КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРАКТИКИ (ІНСТРУКЦІЯ ПО ОФОРМЛЕННЮ).....	6
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	8
ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ, ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.....	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	11
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	12
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	13

ВСТУП

Метою практики «Навчальна (науково-дослідна)» є оволодіння сучасними методами та формами науково-дослідної діяльності й опрацювання методики її проведення, застосування алгоритмів пошуку фактичного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел; виконання магістрантами науково-дослідних завдань у період практики повинно ґрунтуватися на розумінні загальної логіки дослідницької роботи і застосуванні інструментарію, який прийнятий у сучасних наукових дослідженнях.

Досягнення головної мети практики «Навчальна (науково-дослідна)» здійснюється через типові **завдання**:

1. оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
2. закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у навчальному процесі;
3. оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та обробки наукової інформації;
4. практичне використання основних форм та методів наукової комунікації;
5. оволодіння вміннями наукового документування теоретичних розробок у формі наукових публікацій;
6. формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

№ з/п	Тема самостійної та індивідуальної роботи	Завдання для самостійної та індивідуальної роботи	Кількість годин
1.	Систематизація та узагальнення теоретичних знань та практичних навичок	Укласти конспект (пам'ятку, презентацію) на тему: «Особливості роботи з інформаційними джерелами у професійній діяльності дизайнера»	10
2.	Розробка науково-обґрунтованої концепції для розв'язання фахової проблеми та обґрунтування нового підходу до розв'язання задач і проблем	Здійснити розробку концепції з теми магістерського дослідження, розробити зміст і структуру магістерської роботи здобувача	22
3.	Робота з інформаційними ресурсами, базами даних, електронними бібліотеками у професійній діяльності дизайнера	Підготувати список літератури з електронних ресурсів, які стосуються проблематики теми магістерської роботи здобувача	20
4.	Робота з електронними ресурсами українських фахових журналів (список «Б») зі спеціальності 022 Дизайн	Зробити вибірку наукових статей з дизайну за останні 10 років, які стосуються проблематики теми магістерської роботи здобувача	26
5.	Робота з електронними ресурсами науково-метричних баз WoS і Scopus у галузі культури і мистецтва	Зробити пошук наукових статей за останні 5 років, які стосуються проблематики теми магістерської роботи здобувача	17
6.	Робота з підготовки до оприлюднення результатів діяльності зі спеціальності 022 Дизайн у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами	Зробити вибірку наукових матеріалів з теорії дизайну та практичних розробок у галузі дизайну останніх років, які стосуються проблематики теми магістерської роботи здобувача, та підготувати тези до виступу	24
7.	Вимоги до процедури захисту кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти	Укласти конспект (презентацію) на тему: «Основні правила публічного захисту кваліфікаційної роботи»	16
	Всього:		81
Всього:			135

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ (ІНСТРУКЦІЯ ПО ОФОРМЛЕННЮ)

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики						Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	6	
1	Розробка індивідуального плану проходження практики.	<i>Дата початку практики</i>						<i>Тут і в наступних рубриках, що наведені нижче в колонці вказати: виконано або не виконано</i>
2	Розробка науково-обґрунтованої концепції для розв'язання фахової проблеми та обґрунтування нового підходу до розв'язання задач і проблем (поглиблення уявлення про креативну ідею чи концепт розробки; здійснюється вибір методів дослідження з теми; оцінка ступеня її розробки на початок проходження практики, визначення основних напрямів аналізу наукової проблеми дослідження, аргументів і контраргументів щодо актуальності кожного з них тощо).	<i>Наступна дата першого тижня практики</i>						
3	Робота з інформаційними ресурсами, базами даних, електронними бібліотеками у професійній діяльності дизайнера (здійснюється визначення фахових джерел з обраної теми дослідження за останні роки, їх критичний аналіз, можлива перша навчально-ознайома екскурсія до підприємства/організації, що є партнерами тощо).	<i>Наступна дата першого тижня практики</i>						
4	Робота з електронними ресурсами українських фахових журналів (список «Б») зі спеціальності 022 Дизайн (наприклад: окреслюється новизна дослідження або поглиблюється уявлення про ступінь теоретичної розробки аналізованої проблеми і/або її практичної реалізації у наробку		<i>Перша дата другого тижня практики</i>					

	<i>вітчизняних та зарубіжних дизайнерів; визначається теоретична, практична частини очікуваних результатів досліджень, укладається або розширюється список літератури тощо).</i>							
5	Робота з електронними ресурсами науково-метричних баз WoS і Scopus у галузі культури і мистецтва (остаточне визначення чи коригування структури та основних завдань дослідження, послідовності їх вирішення, методів аналізу зібраних матеріалів, збирання необхідної аналітичної інформації про об'єкт дослідження та ін.).		Наступна дата другого тижня практик и					
6	Систематизація та узагальнення теоретичних знань й практичних навичок (наступна навчально-ознайомче заняття або навчально-ознайомча екскурсія до підприємства/організації, що є партнерами, укладання конспекту (пам'ятки, презентації) на задану тему чи індивідуальне завдання тощо).		Наступна дата другого тижня практик и					
7	Робота з підготовки до оприлюднення результатів діяльності зі спеціальності 022 Дизайн у науковому та професійному середовищі в Україні і поза її межами (опрацювання аналітичних даних, укладання і підготовка до друку тез, статей тощо).		Перша дата третього тижня практик и					
8	Вимоги до процедури захисту кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти (обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження тощо).		Наступна дата третього тижня практик и					
9	Оформлення звіту практики.		Наступна дата третього тижня практик и					

Примітка: доказом виконання завдань практики виступає, насамперед, календарний графік практиканта, який заповнюється у звіті.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

У процесі практичної підготовки магістранти набувають основних професійних умінь: ставити мету, формулювати наукову проблему та вирішувати її шляхом наукового пошуку, уміти планувати наукові дослідження та аналізувати їх результати, робити узагальнення, тощо.

Основний час здобувачів вищої освіти-практикантів регламентовано індивідуальними завданнями, що були поставлені керівником практики.

Здобувачі вищої освіти-практиканти мають право з усіх питань, що виникають в процесі практики, звертатися до керівника практики від кафедри, факультетського керівника практики або в деканат, вносити пропозиції щодо вдосконалення навчальної (науково-дослідної) роботи, організації процедури практики, користуватися бібліотекою, кабінетами і навчально-методичними посібниками, що знаходяться в них. тощо.

У разі невиконання вимог, що ставляться до здобувачів вищої освіти-практикантів, за звертанням керівника практики від кафедри, можливе усунення магістранта від проходження практики. Тим здобувачам вищої освіти, які були усунені від практики або робота яких на практиці визнана незадовільною, за рішенням кафедри та деканату призначається повторне проходження практики без відриву від навчальних занять в університеті.

ПАМ'ЯТКА ПРО УКЛАДАННЯ ВІДГУКУ ОСОБОЮ, ЯКА ПЕРЕВІРЯЛА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ, І ВИСНОВКУ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

За потреби надавати додаткову інформацію про наявні кваліфікаційні уміння в дизайні, виконувати доручену разову роботу для їх перевірки й набуття нових знань, умінь та навичок тощо. Необхідно своєчасно надавати потрібні документи, матеріали тощо звітності. Проявляти такт, увічливість і коректність при зустрічі із особами, які перевіряли результати проходження практики, а також до керівника практики.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Після закінчення практики здобувачі вищої освіти повинні підготувати й подати керівнику практики до заліку такі документи:

1. щоденник проходження практики;
2. звіт про проходження практики;
3. матеріали з виконання індивідуального завдання.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Щоденник практики оформлюється державною мовою здобувачем/здобувачкою вищої освіти самостійно (формат А5, форма брошури).

Звіт з практики виконується державною мовою. Обсяг роботи не повинен перевищувати 15 сторінок. Звіт включає три складові: описані процедури пошуку джерел та іншої наукової літератури з дизайну у контексті написання магістерської роботи, перелік знайдених наукових фахових статей з проблематики магістерського дослідження у журналах (списку «Б») та журналах з науково-метричних баз WoS і Scopus за останні 10 років, опис обраних матеріалів для презентації власних здобутків відповідно до правил публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра; перелік власних опублікованих наукових праць, патентів на винаходи, авторські свідоцтва та ін. **Текст роботи** готують засобами текстового редактора Word і друкують на стандартних аркушах формату А4 (210 x 297 мм) з таким оформленням:

- шрифт – *Times New Roman* (для значимого виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів);

- розмір шрифту -14 pt;

- відстань між рядками -1,5 інтервали (до 30 рядків на сторінці);

- верхні і нижні поля -20 мм, ліве -30 мм, праве -10 мм.

Нумерацію сторінок починають з титульної сторінки, однак номери проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці з наступної – другої, сторінки арабськими цифрами без знаку №. Нумерація сторінок – наскрізна.

Матеріали з виконання індивідуального завдання попередньо узгоджуються із науковим керівником курсової роботи, кваліфікаційної роботи. Треба враховувати, що сторінки з рисунками, схемами, діаграмами, таблицями тощо, включаються до загальної нумерації. **Ілюстрації** наводяться за потреби та позначають словом «Рисунок» та їх нумерують послідовно у межах розділу. Ілюстрації, які наведені у додатках,

нумерують окремо. Увага: враховуємо, що номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, а між ними ставлять крапку. Після номера ставлять тире і з великої літери назву рисунку. Вирівнюють по центру сторінки. **Таблиці** наводяться за потреби і нумерують послідовно (за винятком таблиць, наведених у додатках) у межах розділу. Зліва над таблицею розміщують напис «Таблиця» та зазначають її номер. Увага: номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставлять крапку. Після номеру ставлять тире і далі розміщують назву таблиці з великої літери. Наприклад: Таблиця 1.1 - Порівняльна характеристика вітчизняних наукових публікацій за проблематикою кваліфікаційної роботи; Таблиця 1.2 - Порівняльна характеристика зарубіжних наукових публікацій за проблематикою кваліфікаційної роботи Таблиця 2.1 - Порівняльна характеристика прототипів/аналогів за проблематикою кваліфікаційної роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Вид діяльності здобувача вищої освіти	Термін виконання	Максимальна кількість
1.	Виконання завдань практичних занять	Впродовж практики	25
2.	Виконання завдань індивідуальної та самостійної роботи	Впродовж практики	25
3.	Оформлення звітної документації: - щоденника практиканта; - звіту про проходження практики; - завдань індивідуальної та самостійної роботи	Щоденно, до завершення практики.	20
4.	Своєчасність підготовки звітної документації	За 3 дні до заліку	5
5.	Захист практики (залік)	Згідно розкладу	25
	Всього:		100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНИХ ПРАКТИК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за університетською шкалою	100-бальна шкала оцінювання	Оцінка ЄКТС
<i>Зараховано</i>	90 – 100	A
	82 – 89	B
	74 – 81	C
	64 – 73	D
	60 – 63	E
<i>Незараховано</i>	35 – 59	FX
	0 – 34	F

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова)

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 142 с.
2. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
3. Демківський А.В., Безус П.І. Основи методології наукових досліджень. Київ: Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.

Додаткова (Допоміжна)

1. Добронравова І. С., Сидоренко А. І. Філософія та методологія науки. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2008. 224 с.
2. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. А. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
3. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Здобувачу наукового ступеня: метод. рекомендації. Київ: МАУП, 2009. 184 с.
5. Ковальчук В.В., Моїсєєв А.М. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. Київ: Професіонал, 2004. 206 с.
6. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Гавришко В.А. Методологія, методика та організація наукових досліджень. Тернопіль: Лілея, 2005. 150 с.
7. Кустовська О.В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
8. Мигаль В.Д., Волков В.П. Теорія і методи наукової творчості: навчальний посібник. Харків: ХНАДУ, 2007. 200 с.
9. Методика та організація наукових досліджень: навч. посібник / С.Е. Важинський та ін. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
10. Пілюшенко В.А., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
11. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. Київ, 2003. 116 с.
12. Рудь Н.Т. Методологія наукових досліджень. Луцьк: РВВ ЛДТУ, 2007. 96 с.
13. Сурмін Ю. Майстерня вченого: підручник для науковця. Київ: Навч. метод центр освіти в Україні, 2006. С. 120-207.
14. Філіппенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспекта лекцій: посібник. Київ: Академвидав, 2005. 208 с.
15. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Київ: Слово, 2003. 240 с.

16. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. підруч. 5-те вид., стер. Київ: Знання, 2006. 307 с.
17. Юринець В.Є. Інформаційні системи управління персоналом, діловодства і документообігу: навч. посібник. Львів: Тріада плюс, 2008. 628 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка. URL: http://irbis.zu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_1/cgiirbis_64.exe
2. Бібліотека українських підручників URL: <http://pidruchniki.ws/>.
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/554>